

Agustí Ullied (Barcelona, 1947) és professor d'economia d'ESADE i membre del Team Europa, un grup de conferenciants independents seleccionats per la Comissió Europea. Adverteix que la sortida de la crisi europea ja no depèn de l'economia, sinó de la cessió de la sobirania política a Brussel·les.

“Alemanya ha sotmès els europeus a un protectorat”

La hipotètica ruïna de Grècia desestabilitzaria totalment l'euro?

—No és tan clar. Grècia representa el 3% del PIB de l'eurozona, és un pes que no és pas determinant. El problema és que si Grècia sortís de l'euro es marcaria un camí, una línia que semblava impossible. Si en surt un, poden sortir-ne dos, tres, quatre i cinc. Per l'ordre que tenim ara, en sortiria Grècia, darrere hi aniria Irlanda, Portugal, Itàlia i Espanya. I si s'arriba a Itàlia, aleshores sí que l'euro se'n va en orris. El problema no és Grècia, sinó que allò que passi a Grècia pot marcar un camí perillós.

—Per tant, la possibilitat que algun país abandoni l'eurozona és sobre la taula, malgrat que ho negui la cancellera alemanya, Angela Merkel.

—És molt complicat. Suposem que Grècia recuperés la moneda nacional, el dracma. Això tindria un cost brutal per al país. Davant la crisi, no tindrien més remei que devaluar la moneda en relació amb l'euro. I aleshores, quants supermilions de dracmes deuria Grècia als bancs creditors? Una brutalitat. Es muntaria un *corralito*. No goso posarhi la mà al foc, però em sembla que Grècia podrà caure en fallida i es farà el que sigui, però en cap cas no es deixarà que surti de l'euro. Si un país surt de l'euro només pot devaluar la seva moneda, i això fa el deute encara més monumental.

—Els experts asseguren que l'error de l'euro és de base, perquè es va fer una unió monetària, però no es van establir unes directrius fiscals. Hi esteu d'acord, amb la diagnosi?

—Totalment, i la culpa és d'Alemanya. S'ha de dir clar, perquè sembla que els alemanys siguin les víctimes. Quan el 1999 el senyor Jacques Delors va proposar la unió econòmica i monetària, va proposar en paral·lel la política fiscal comuna, i va ser Alemanya que s'hi va negar. La història de l'euro és escrita, i la gent l'ha de saber. Com que no es va fer la política fiscal comuna, es van dictar els criteris de Maastricht, que incloïen no solament el 3% de l'endeutament del PIB i el 60% del deute, sinó també els tipus d'interès dels bancs i l'IPC, entre més paràmetres. Però els alemanys mateix van veure que els criteris de Maastricht no eren cap garantia per a la unió monetària, i es van reforçar amb el pacte d'estabilitat.

—Un pacte d'estabilitat que no compleixen precisament els més grans...

—Efectivament, Alemanya i França en són els grans incomplidors. Mai no han complert els paràmetres d'estabilitat. Si aquests no compleixen, perquè ho han de fer la resta? Al final, els únics complidors han estat Luxemburg i Finlàndia, i després Espanya, que només l'ha espifiada els darrers tres anys. De fet, Grècia és un problema des que

va entrar a la UE, el 1981: va entrar-hi per la porta falsa. Itàlia tampoc no ha complert mai, i els suposats països seriosos tampoc.

—Hi ha països pendents d'incorporar-se a la unió monetària. Penseu que se'ls hi barrarà el pas?

—No, perquè amb els països que s'hi han sumat darrerament a la UE no hi ha problemes; els han fet complir les normes que els que manen no compleixen.

—Durant uns quants anys, el Regne Unit va prendre en consideració la possibilitat d'incorporar-se a l'euro. Veieu impossible que reprengui el debat?

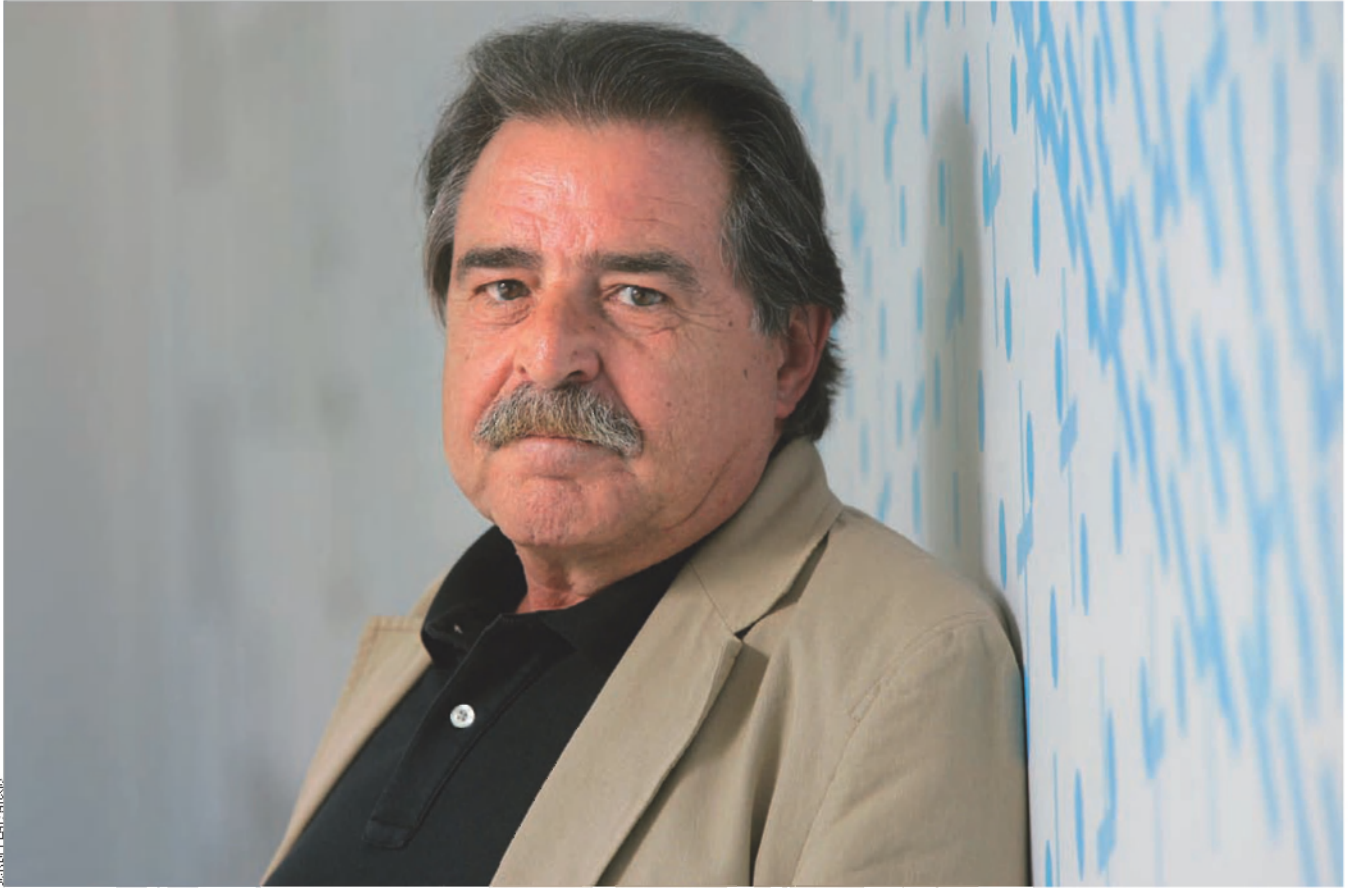
—Mentre hi hagi crisi de l'euro, no crec que aquest país monetàriament sobirà cometi l'error de renunciar a aquesta sobirania. Si de cas, penso que la solució a la crisi a Europa ja no depèn de l'economia, sinó de la política. I això vol dir cessió absoluta de sobirania cap a Brussel·les en matèria econòmica.

—És difícil que els estats renunciïn a l'escassa sobirania que els queda.

—És veritat, però no tindran més remei que fer-ho. Em crida molt l'atenció la lentitud amb què gestionen la crisi els polítics europeus. Desgraciadament, l'únic que va de bòlit és Zapatero, perquè quan li diuen que hauria de fer una cosa, al cap d'un minut ja l'ha feta. Però ni Sarkozy ni Merkel no tenen cap pressa a assolir solucions autèntiques. Crear un fons d'estabilitat amb 450.000 milions no dóna cap garantia. Només serveix per a Grècia, Irlanda i Portugal, i ja hem acabat el fons. I si Itàlia també ha de ser rescatada? Per tant, s'han d'acabar de posar els diners que calen per a donar garanties a la zona euro.

—A parer vostre, en economia ja s'ha fet tot el que es podia fer per a sortir de la crisi?

—Ja s'han pres totes les decisions que es podien prendre, i ara s'ha d'avançar en política. Tenim un pro-

JORDI PUJOL

blema de deute i un problema de creixement econòmic. Ja hem comprovat que amb les mesures d'ajustament impedim el creixement, perquè busquem una solució per al deute que no impliqui més recessió.

—Que l'heu trobada, aquesta solució, vós?

—Encara que sigui molt dur, la solució és el refinançament del deute per part dels bancs. Si tenen deute a cinc anys, doncs que l'ampliïn a vint, i si això els costa diners, doncs què hi farem. És brutal que els títols grecs a dos anys es paguin al 63% d'interès. Enfonses el país, no és que el país s'enfonsi. De fet, això ja es va fer amb la crisi de l'Amèrica Llatina: es van pagar uns quants diners i, de la resta, tot i que no va ser en els terminis que s'havien fixat *a priori*, la banca i l'FMI van recuperar bona part dels diners. Doncs segurament a Grècia s'hi hauria de fer això mateix.

—Si es resolgués la crisi de Grècia, els mercats quedarien tranquils?

—Jo crec que sí. Si hi ha una reacció europea i aquesta es pot aplicar a més països, el foc s'hauria apagat.

—Si cau Grècia, els bancs que tenen títols espanyols i italians poden tèmer l'efecte contagi, i d'aquí se'n derivaria un nou augment de la prima de risc d'aquests dos països?

—Sí, és clar. És una qüestió de confiança, i els creditors pensaran: si no s'ha salvat un país, qui ho diu, que se salvaran els altres? L'efecte dòmino, és el problema. Si Grècia surt de l'euro, s'obre una escletxa per on poden anar passant més països.

—Abans dèieu que Alemanya era culpable dels problemes actuals de l'euro, i que ara Alemanya s'ho pren amb molta calma. Que els interessa, que l'euro estigui encallat?

—Europa, i la sortida de la crisi, són a les mans de dues persones, Merkel i Sarkozy. Alemanya ha sotmès els europeus a un protectorat. Les economies de la zona euro segueixen el seu dictat. A Espanya n'hi ha un exemple claríssim: es canvia la Constitució seguint les ordes de Brussel·les. Hem deixat de ser un país democràtic, perquè tenim una constitució que no és avalada pel poble, no per les conseqüències que pugui tenir a les autonomies, si-

nó simplement pel fet que jo aquesta constitució no l'he votada. I, a banda, en el pla pràctic, em sembla inútil això que s'ha fet, que entrarà en vigor el 2019! És com el pla d'ajustament que va presentar Berlusconi el maig passat, que entrava en vigor el 2013. Doncs bé, Itàlia se n'ha adonat i ha avançat l'activació de tots els ajustaments. Els problemes els tenim ara, no d'aquí a set anys.

—Cal més Europa?

—Si tothom fa més Europa, sí. Com més forts siguem els europeus, millor. Si el líder és Alemanya, doncs perfecte: tant se val qui lideri.

—Però els europeus estem sota un protectorat alemany, és a dir, que allò que decideixin els alemanys ens afectarà directament.

—Estem sota aquest protectorat de manera no desitjada. Així com demanem un referèndum per a la reforma constitucional, en el cas de la UE s'hauria de fer un congrés o un consell dels estats membres en què aquests encarreguessin a Alemanya que tirés el carro. Però penseu que a Alemanya no li van pas malament, les coses.

RODRÍGUEZ ZAPATERO

—I a França tampoc.

—I tant, que no! Quan molts diuen que l'euro desapareixerà, penso que és impossible, perquè a Alemanya li va molt bé, amb un euro més dèbil. L'euro desapareixeria en l'hipotètic cas que als alemanys els perjudiqués. Però ara per ara no tenen cap problema, amb la moneda única. Si en baixa una mica la cotització, encara millor, perquè poden reactivar les exportacions alemanyes. Amb la devaluació de l'euro respecte al dòlar des que va començar la crisi, els exportadors alemanys hi han sortit guanyant. Així doncs, hi ha algú que

cregui que a la senyora Merkel li convé un daltabaix com el que podria implicar rebentar la unió monetària? No ens enganyem, al darrere de cada història hi ha uns interessos molt clars.

—**Mentrestant, què hauria de fer l'estat espanyol per a mirar de sortir de la crisi, quan uns altres països ja fa molt de temps que han aixecat el vol?**

—Això també m'espanta molt. A Espanya el problema principal no és el deute ni el dèficit, ja s'ha vist amb les dades comparatives dels altres països de la UE. Si la nostra economia funcionés bé, com funcionava abans, en

tres anys recuperariem la situació d'estabilitat financera, i fins i tot podríem recuperar molta ocupació. Però el problema no és aquest. La nostra crisi ve per l'explosió de la bombolla immobiliària, i també per la infracapitalització dels bancs, que no tenen recursos. Un tercer factor: Espanya feia molts anys que arrossegava un dèficit per compte corrent molt elevat, i això a la llarga es paga. I un factor que s'ha dit i redit: les nostres empreses no són competitives als mercats exteriors. En aquest país no hi ha empresaris, hi ha bons executius d'empreses, i és cert que molts dels executius que són als llocs clau de decisió d'empreses internacionals són espanyols, però empresaris n'hi ha molt pocs. I encara tenim menys empresaris disposats a invertir en tecnologia per a fer créixer la productivitat. A Espanya, quan algú parla de fer créixer la productivitat, es refereix a fer que els treballadors facin més hores i cobrin igual. Doncs a Alemanya, per exemple, els treballadors fan menys hores i produeixen més, perquè l'empresari ha invertit en tecnologia. Aquests són els problemes que té l'economia espanyola: hi falla l'economia real. I si, a més, es fan ajustos, no es pot invertir i els bancs s'han descapitalitzat i no poden deixar diners, doncs és evident que no es pot sortir d'aquest atzucac.

Gemma Aguilera

Breus

El PSOE recupera l'impost de patrimoni abans de plegar

El govern de Rodríguez Zapatero rescatà l'impost de patrimoni per a 90.000 contribuents que n'havien quedat exclosos fa uns quants anys, quan aquest tribut —que en realitat no s'havia suprimit— va ser congelat.

Segui com sigui, la recaptació de resultes de la recuperació de la taxa —que afectarà els contribuents amb béns superiors a un milió d'euros— ha de servir per a ingressar uns 1.000 milions d'euros anuals. Teòricament, aquest tribut no afectarà les classes mitjanes, amb què es corregirà un “defecte de forma” de l'impost anterior, segons que va matisar

H. PEREIRA

L'estat espanyol recupera l'impost de patrimoni amb previsió d'ingressar 1.000 milions l'any.

la ministra d'Economia, Elena Salgado. L'estat recuperarà un tribut per a rics, tot i que els rics espanyols van descartar en una reunió de reclamar a l'executiu un impost especial per a ells, com han fet alguns adinerats europeus i dels EUA.

Cierval reclama millorar el finançament del País Valencià

Els nous aires que bufen a la patronal valenciana des que al juny José Vicente González accedí a la presidència comencen a notar-se. La setmana passada el nou màxim dirigent de Cierval va proposar durant una conferència un “gran acord de tots (Generalitat, oposició, empresaris, sindicats i societat civil) per a reclamar allò que és nostre”, perquè “el finançament que rebem de l'estat no es correspon a la realitat de la nostra població”. González també va demanar una millora de la gestió dels serveis sanitaris i educatius.